

**UCHWAŁA NR XVIII/119/20
RADY GMINY ŁAGIEWNIKI**

z dnia 30 stycznia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 –2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.) Rada Gminy Łagiewniki uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc uchwała nr XXIII/172/16 Rady Gminy Łagiewniki z dnia 25 sierpnia 2016r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Łagiewniki na lata 2016 – 2022.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łagiewniki.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr XVIII/119/20

Rady Gminy Łagiewniki

z dnia 30 stycznia 2020 r.

**GOPS
ŁAGIEWNIKI**

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2020 - 2022

Łagiewniki 2020

SPIS TREŚCI:

I.WPROWADZENIE.....	3
II.PODSTAWY PRAWNE DOKUMENTU.....	3
III.DIAGNOZA -PROBLEMY SPOŁECZNE GMINY ŁAGIEWNIKI.....	4
IV.ANALIZA SWOT.....	7
V.CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE.....	9
VI.ADRESACI PROGRAMU.....	10
VII.REALIZACJA PROGRAMU.....	11
VIII.REALIZATORZY PROGRAMU.....	12
IX.ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	13
X.MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	13
XI.SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	13

I. WPROWADZENIE

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020 –2022” został opracowany na podstawie art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Od 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja 3 -letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodzin.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez:
  - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
  - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających;
  - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. Finansowanie poprzez:
  - 1) podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny;
  - 2) ponoszenie kosztów związanych z udzieleniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej zamieszkałej na terenie Gminy.

Głównym celem Programu jest wspieranie rodziny i rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, jak i działania profilaktyczne oraz upowszechniające działania prorodzinne. Należy ponadto dołączyć do tego katalogu nowe zadania gminy związane z ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 04 listopada 2016 r. (Dz. U. z 2019r. poz. 473 ze zm.) nakładającej nowe zadania dla gminy.

Założenia niniejszego programu znajdują swoje uzasadnienie w dokumentach strategicznych na poziomie województwa, powiatu i gminy. Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkami i zadaniami określonymi w Programie Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Województwie Dolnośląskim na lata 2016 – 2022, a także ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łagiewniki na lata 2016 – 2022.

II. PODSTAWY PRAWNE

Przy opracowywaniu Programu Wspierania Rodziny wzięto pod uwagę następujące akty prawne:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019r., poz.473 ze zm.);

2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r., poz. 1507 ze zm.);
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2019r., poz. 730 ze zm.);
4. Ustawę o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2019r., poz. 506 ze zm.);
5. Ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”(Dz. U. 2019r., poz. 473 ze zm.);
7. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łagiewniki na lata 2016-2022 wprowadzoną Uchwałą nr XXI/163/16 Rady Gminy Łagiewniki z dnia 30 czerwca 2016r.

III. DIAGNOZA -PROBLEMY SPOŁECZNE GMINY ŁAGIEWNIKI

W Gminie Łagiewniki na dzień 31 grudnia 2019 roku liczba mieszkańców zamieszkujących na pobyt stały i pobyt czasowy wyniosła ogółem 7.428 osób: (Kobiet – 3.817 w tym: od 0 do 17 r.ż. – 662), (Mężczyzn – 3 611, w tym: od 0 do 17 r.ż. – 721).

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Łagiewniki

	2017r.	2018r.	2019r.
Ogólna liczba mieszkańców w Gminie Łagiewniki, w tym:	7 461	7 446	7 428
Liczba mężczyzn	3 626	3 621	3 611
Liczba kobiet	3 835	3 825	3 817

Źródło: dane Urząd Gminy w Łagiewnikach

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną

	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba rodzin	131	104	98
Liczba osób w rodzinie	318	228	219

Źródło: dane GOPS w Łagiewnikach

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zadań zleconych gminie. Na dzień 31.12.2019r. swoją działalnością objął 97 rodzin, w tym 218 osób w rodzinach, co stanowi 2,94% do ogólnej liczby mieszkańców.

Tabela 3. Liczba bezrobotnych mieszkańców zarejestrowanych w PUP w Dzierżoniowie

	2017r.	2018r.	2019r.
Ogólna liczba bezrobotnych, tym:	2 123	1 754	1 468
osoby długotrwale bezrobotne	225	166	141

Źródło: dane statystyczne z PUP

Ogółem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dzierżoniowie na dzień 31.12.2019r. zarejestrowanych jest 1 468 osób, w tym kobiet: 758. Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku wynosiła 351.

Na terenie Gminy Łagiewniki liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dzierżoniowie wynosiła 102, w tym kobiet – 54. Około połowa osób bezrobotnych stanowią osoby, które są zarejestrowane w PUP ponad rok czasu. W 2019 r. – 6 osób z terenu Gminy Łagiewniki otrzymały skierowanie do prac interwencyjnych oraz 10 osób skierowano do pracy w ramach robót publicznych. Były osoby zainteresowane otrzymaniem skierowania na szkolenia. Z tego rodzaju pomocy skorzystało 5 osób, z kolei 3 osoby pozyskały jednorazowe świadczenie na prowadzenie działalności gospodarczej.

Na przestrzeni dwóch ostatnich lat zauważa się tendencję malejącą osób bezrobotnych. Jednakże nadal na terenie naszej Gminy bezrobocie jest jednym z dominujących czynników ubóstwa rodzin, które najczęściej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej. Niesie ono za sobą nie tylko niedostatek, ale też negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Często prowadzi do zachowań aspołecznych w rodzinie, nałogów, marginalizacji, obniżenia poziomu życia, potrzeb bytowych. W rodzinach takich często występuje alkohol, złe warunki socjalno – bytowe, problemy w zakresie opieki nad dziećmi. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki i nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny.

Tabela 4. Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

	2017r.	2018r.	2019r.
Opłaty Gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	27.989 zł	65.135 zł	116.310

Zródło: dane z Urzędu Gminy w Łagiewnikach

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019r., 6 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych spokrewnionych, 3 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych niespokrewnionych oraz 10 dzieci (w tym 2 w ZOL) znajduje się w powiatowym centrum opieki i wychowywania. W związku z tym, gmina Łagiewniki pokrywa część kosztów na ich utrzymanie. Kwota wydatkowana na ten cel w 2019r. wyniosła 116.310 zł.

Z informacji od PCPRiOZ w Dzierżoniowie wynika, iż jedno dziecko z terenu naszej Gminy opuściło rodzinną pieczę zastępczą wracając do rodziny biologicznej oraz 2 dzieci opuściło placówkę opiekuńczo – wychowawczą.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż Zespół Interdyscyplinarny w 2019 roku odbył 4 posiedzenia, podczas których realizował procedury związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym 18 procedur „Niebieskiej Karty”. W związku z ustaniem przemocy w rodzinie lub rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań zakończono 10 procedur „Niebieskiej Karty”. Powołał 18 grup roboczych, które odbyły 37 posiedzenia. Wydatki na obsługę Zespołu wyniosły 2.079,89 zł.

W 2019 r. objęto 54 osoby pomocą w ramach prac grup roboczych i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Łagiewnikach do 31.12.2019r. wpłynęło 16 wniosków o podjęciu leczenia odwykowego.

Tabela 5. Powody przyznania pomocy społecznej

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Ubóstwo	36	31	33	105	71	72
Bezdomność	0	1	0	0	1	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	13	10	75	59	52
Bezrobocie	29	21	22	75	52	51
Niepełnosprawność	48	34	37	77	44	49
Długotrwała lub ciężka choroba	29	15	18	45	25	26
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1	0	4	4	0	11
Przemoc w rodzinie	1	0	0	6	4	0
Alkoholizm	2	2	4	6	5	8
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	5	0	0	7	0
Zdarzenie losowe	1	1	1	2	1	2

Źródło: dane statystyczne z GOPS

W 2019 roku głównymi powodami przyznania świadczeń były: niepełnosprawność – 37 rodzin oraz ubóstwo - 33 rodzin. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy społecznej były: bezrobocie – 22 rodzin oraz długotrwała lub ciężka choroba – 18.

Powyższa tabela przedstawia strukturę powodów przyznania pomocy społecznej, które określone są w ustawie o pomocy społecznej. Powody przyznawania świadczeń mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie będą się sumowały. Jak wynika z tabeli zmalała liczba osób z niepełnosprawnością oraz długotrwałą chorobą, co powodem może być coraz częstsze odmowy zakwalifikowania podopiecznym do osób niepełnosprawnych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ustalenia niepełnosprawności oraz stopnia niepełnosprawności.

Z danych statystycznych ośrodka wynika, iż w roku 2019 wzrosła liczba rodzin z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniem gospodarstwa domowego:

- 2017r. – 1 rodzin;
- 2018r. – 0 rodzin;
- 2019r. – 4 rodzin.

W 2019r. wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 7 rodzin, w których przebywa 8 dzieci. Środowiska, w których występują problemy opiekuńczo –wychowawcze zaliczane są do grupy wysokiego ryzyka. Dysfunkcje te wymagają stałego monitorowania rodzin przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin. Ośrodek zatrudnia asystenta rodzin, dzięki pozyskanym środkom z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, z programu

resortowego „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” oraz środków własnych Gminy.

Tabela 6. Najważniejsze i najczęściej występujące formy pracy socjalnej

Wyszczególnienie	Liczba rodzin 2017	Liczba rodzin 2018	Liczba rodzin 2019
Rozmowy wspierające i motywujące	74	112	166
Informacje o przysługujących uprawnieniach	50	105	83
Pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności	15	27	8
Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami	60	90	57
Pomoc w załatwieniu odzieży, opału i żywności	24	41	32
Współpraca ze szkołą, pedagogiem i psychologiem szkolnym	19	33	28
Współpraca z sądem	16	11	19
Pomoc w zapewnieniu dzieciom letniego wypoczynku	8	10	10
Współpraca z Asystentem Rodziny	10	10	9
Prowadzenie Niebieskich Kart	18	19	16
Wywiady środowiskowe dla potrzeb Dz. Świadczeń Rodzinnych (SZO, ZDO)	11	10	12
Inne (wywiady alimentacyjne, wgląd w sytuacje rodziny na wniosek innych instytucji)	23	33	32

Źródło: dane statystyczne z GOPS

Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta, ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności. W 2019 roku pracą socjalną objętych zostało **100** rodzin (223 osób w rodzinie). W ubiegłym roku praca socjalna w środowiskach była świadczona m.in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji, poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego.

IV. ANALIZA SWOT – wsparcie rodziny

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Łagiewniki.

S Mocne strony	W Słabe strony
1.Obowiązujące akty prawne i programy oraz strategie. 2.Zwiększenie kompetencji kadr odpowiedzialnych za wspieranie rodzin z dziećmi. 3.Zatrudnienie asystenta rodziny. 4.Dobra współpraca z instytucjami: służbą zdrowia, policją, placówkami oświatowymi,	1.Niekorzystne prognozy demo-graficzne. 2.Mała świadomość i wiedza społeczna na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 3.Niewystarczająca liczba specjalistów pracy z rodziną. 4.Problemy ekonomiczne rodzin. 5.Niska świadomość w wypełnianiu ról

<p>Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, GOKBiS</p> <p>5.Oferta wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla rodzin i osób przeżywających problemy (Poradnia Uzależnień i Współuzależnień, terapia indywidualna, grupy wsparcia, Gminny Punkt Konsultacyjny</p> <p>6.Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.</p> <p>7.Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>8.Zabezpieczenie w budżecie środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczę zastępczą</p>	<p>opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>6.Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje.</p> <p>7.Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowych.</p> <p>8.Brak zainteresowania osób pełniących funkcję rodziny wspierającej.</p> <p>9.Niewystarczająca ilość lokali chronionych/mieszkań socjalnych.</p>
<p style="text-align: center;">O szanse</p>	<p style="text-align: center;">T zagrożenia</p>
<p>1.Aktywność samorządu gminy w osiągnięciu standardów ustalonych zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>2. Stworzenie spójnego systemu wspierania rodziny.</p> <p>3.Aktywizacja rodzin dająca szansę na usamodzielnienie się i wyjścia z trudnej sytuacji.</p> <p>4.Ograniczenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.</p> <p>5.Możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników GOPS oraz pracowników innych współpracujących instytucji.</p> <p>6.Dalszy rozwój współpracy pracowników pomocy społecznej z instytucjami sektora publicznego, organizacjami pozarządowymi.</p> <p>7.Podejmowanie działań zmierzających do</p>	<p>1. Wielokopokoleniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej.</p> <p>2. Niechęć do współpracy (brak zgody na współpracę z asystentem rodziny).</p> <p>3.Niskie kompetencje opiekuńczo – wychowawcze.</p> <p>4.Występowanie zjawisk takich jak: agresja, przemoc w rodzinie, uzależnienia od alkoholu.</p> <p>5.Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>6.Występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych.</p> <p>7.Występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje.</p> <p>8.Brak zainteresowania rodziców problemami dziecka i formą spędzania przez</p>

<p>podniesienia świadomości społeczności lokalnej o prawidłowym funkcjonowaniu rodziny.</p> <p>8. Wzrost świadomości i wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców.</p> <p>9. Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.</p> <p>10. Wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia.</p> <p>11. Pozyskanie rodzin do pełnienia funkcji rodzin wspierających.</p> <p>12. Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny.</p> <p>13. Rozwój pracy socjalnej z rodzinami i dziećmi.</p>	<p>nie wolnego czasu.</p> <p>9. Brak umiejętności szukania pomocy w sytuacjach kryzysowych i ryzykownych.</p> <p>10. Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw.</p> <p>12. Wypalenie zawodowe pracowników</p>
---	--

Powyższa analiza SWOT została skonstruowana w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie pracowników GOPS w Łagiewnikach oraz osób zajmujących się pomocą w rodzinie. Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką prorodzinną i społeczną pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń. Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

V. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY

Pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnoza środowiska rodzinnego:
  - 1) rozpoznanie sytuacji rodzin w Gminie;
  - 2) analiza i przyczyny kryzysu problemów w rodzinie.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:
  - 1) zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia;
  - 2) realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
  - 3) pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia szkolne”, „Wyprawka szkolna”;
  - 4) organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych;
  - 5) realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny).

3. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwie funkcje opiekuńczo –wychowawcze:
  - 1) pomoc w dostępie rodzinom przeżywających trudności do konsultacji specjalistycznych w: Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, Gminnym Punkcie Konsultacyjnym, Poradni Uzależnień i Współuzależnień itp.;
  - 2) wspieranie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem”;
  - 3) zabezpieczenie pomocy specjalistycznej;
  - 4) zapewnienie pomocy w formie wsparcia asystentów rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
  - 5) monitorowanie sytuacji rodzin z problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczych po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny;
  - 6) rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin;
4. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej:
  - 1) współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
  - 2) udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej;
  - 3) interdyscyplinarne działania zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym pomoc: socjalna, poradnictwo prawne, rodzinne, itp.;
5. Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:
  - 1) współpraca z przedstawicielami poszczególnych instytucji poprzez monitorowanie rodzin zagrożonych dysfunkcjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych;
  - 2) doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzin poprzez udział w szkoleniach, warsztatach oraz konferencjach;
  - 3) profilaktyka i edukacja rodzin.
6. Pomoc w formie rodzin wspierających:

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobie z najbliższego otoczenia rodziny i dziecka. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są przede wszystkim rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych. W szczególności te rodziny, gdzie występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej oraz rodziny, w których wychowuje się dziecko ze zdiagnozowanym ciężkim i nie odwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu, powstałym w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze niezaradnością życiową związaną z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz uzależnieniami. Problemy te przyczyniają się do powstania znacznych

strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych, izolacji społecznej oraz wchodzenie w konflikt z prawem.

VII. REALIZACJA PROGRAMU.

Lp.	Działanie	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
1.	Monitorowanie sytuacji rodzin z problemem bezradności opiekuńczo - wychowawczej	2020 - 2022	GOPS, placówki oświatowe, poradnia psychologiczna o – pedagogiczna, punkt konsultacyjny, sąd rejonowy, przychodnie rejonowe	Liczba rodzin objętych wsparciem z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	Środki własne
2.	Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin z problemem ubóstwa	2020-2022	GOPS	Liczba rodzin objętych pomocą społeczną	Środki własne, dotacje
3.	Realizacja rządowego programu :Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	2020-2022	GOPS	Liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania	Środki własne
4.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym „stypendia szkolne”	2020-2022	GOPS, placówki oświatowe	Liczba dzieci objętych pomocą w formie stypendiów szkolnych	Środki własne
5.	Program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”	2020-2022	Placówki oświatowe	Liczba dzieci objętych wsparciem w formie wyprawki szkolnej	Środki własne
6.	Wsparcie asystenta rodziny	2020-2022	GOPS	Liczba rodzin objętych asystą asystenta rodziny	Środki własne
7.	Wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	2020-2022	GOPS	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Środki własne
8.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (pomoc psychologiczna, prawna)	2020-2022	GOPS, punkt konsultacyjny, placówki oświatowe, PCPRiOZ, Gmina, poradnia psycholog.-pedagog.	Liczba udzielonych konsultacji i porad	Środki własne
9.	Współpraca instytucji podejmujących działania na rzecz rodziny	2020-2022	GOPS, Policja, Kuratorzy sądowi,	Liczba spotkań zespołu ds. asysty rodzinnej	Środki własne

			placówki oświatowe, przychodnie lekarskie		
10.	Organizacja grupy wsparcia dla rodzin	2020-2022	GOPS, PCPRiOZ, punkt konsultacyjny	Liczba uczestników spotkań grupy wsparcia	Środki własne
11.	Pozyskanie rodzin wspierających	2020-2022	GOPS	Liczba rodzin wspierających	Środki własne
12.	Poradnictwo i konsultacje psychologiczne, terapeutyczne, prawne	2020-2022	GOPS, GKRPAiPN, Gmina, sąd rejonowy, Punkt Konsultacyjny Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	Liczba udzielonych porad, konsultacji	Środki własne, dotacje
13.	Umożliwienie i wspieranie ustawicznego doskonalenia umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzin, poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach	2020-2022	GOPS, Gmina,	Liczba szkoleń, warsztatów i konferencji	Środki własne
14.	Organizowanie wypoczynku dla dzieci i ich rodzin	2020-2022	GKRPAiPN, GOPS, organizacje pozarządowe, PCPRiOZ, GOKBiS	Liczba dzieci i rodzin – uczestników wypoczynku	Środki własne, dotacje
15.	Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci i rodzin dysfunkcyjnych	2020-2022	Przychodnie rejonowe, GOPS	Liczba zgłaszanych rodzin	Środki własne
16.	Kształtowanie prawidłowych wzorców społecznych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z wolontariuszami (Wielka Orkiestra świątecznej Pomocy, Zbiórka żywności, zbiórka pomocy rzeczowej, pomoc uczniowska	2020-2022	GOPS, Bank żywności, Placówki oświatowe, GOKBiS, Gmina	Liczba wolontariuszy, liczba dzieci objętych wsparciem wolontariuszy	Środki własne

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach we współpracy z następującymi instytucjami:

- 1) Placówki oświatowe (Szkoły, Przedszkole);
- 2) Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii;
- 4) Policja;

- 5) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia;
- 6) Powiatowy Urząd Pracy;
- 7) Sąd Rejonowy, Kuratorzy Społeczni i Zawodowi;
- 8) Gmina;
- 9) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łagiewnikach;
- 10) Przychodnia Rodzinna w Łagiewnikach;
- 11) Gminny Ośrodek Kultury Bibliotek i Sportu;
- 12) Gminny Punkt Konsultacyjny;
- 13) Organizacje pozarządowe.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Środki własne
2. Dotacje z budżetu Państwa.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Łagiewniki na lata 2012 -2022 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie on realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i innych podmiotów zajmujących się pracą na rzecz rodziny. Program stanowi dokument określający cele i zadania, tak więc wymaga oceny i weryfikacji efektywności realizacji poszczególnych zadań. Monitoring Programu będzie polegał na corocznym gromadzeniu i analizie informacji o stanie jego realizacji. Zebrane dane pozwolą na kontrolę postępu lub w razie potrzeby podjęcie działań korygujących. Obszarem monitorowania Programu będą wyznaczone zadania zgodnie z wyznaczonymi celami szczegółowymi. Informacje z realizacji Programu wraz ze wskazaniem potrzeb będą zawierane w corocznym sprawozdaniu z działalności GOPS w Łagiewnikach oraz sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

XI. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dn. 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.) rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny. Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 w Gminie Łagiewniki adresowany jest do rodzin nie radzących sobie z wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także do rodzin, które wyrażają wolę współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi objętymi instytucjonalną lub rodzinną pieczą zastępczą.

Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, niwelowanie deficytów osłabiających funkcjonowanie rodziny, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców.

Cele szczegółowe nastawione są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (m.in. poprzez organizowanie grup wsparcia, dostarczanie wiedzy i rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, pracę z rodziną w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną), podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej (bieżące wsparcie asystenta rodziny - systematyczna praca z rodzinami z problemem bezradności, warsztaty dla rodziców, poradnictwo), poprawę funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę.

Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.